

ikke gif, saa slog man ind paa den Bei, at nedsette Contingentet saa dybt, og derved lyfledes det naturligtvis særdeles vel at skaffe Skolen en stor Tilvært. Jeg kan nu ingenlunde finde, at en Forhøjelse af dette Beløb ikke skulde være stemmende med Grundlovens Aand; jeg troer tværtimod, at det stemmer særdeles vel dermed. Jeg finder det nemlig for mit Bedkommende ikke rigtigt, at rige Forældre, som have mange Tusinde Rigsdaler i aarlig Indtægt, kun skulle betale 128 Rbd. for deres Børns hele Underholdning og Lærdom, og det er jo meget hyppigt Tilfældet, at rige Grever og Baroner sende deres Børn til Sorø; jeg troer ikke, at det er rigtigt, at man gjør godt imod Folk, som slet ikke trænge til det. Ved at forhøje Bidraget vilde man derimod maaskee see sig istand til at kunne forskaffe de Forældre en Løttelse, som trænge dertil. Men der er endnu en anden Betragtning, som jeg ogsaa maa gjøre gjældende i denne Henseende, og det er, at jeg, i Almindelighed taget, ikke ynder den Raade at gjøre godt paa, som kun bestaaer i en Moderation. Jeg finder, at det kunde være meget rigtigere, at man gav Fripladser, fulde Fripladser, saaledes at de paagjældende Forældre slet ingen Byrde havde af deres Børns Opdragelse. Derved aabnede man Udgangen til de højere aandelige Goder, ikke alene for Middelclassen, for Embeds- og Borgerclassen, men man aabnede den for det hele Folk, ogsaa for Almuen, og særdeles begavede Børn kunde derved faae Udgang til at opnaae en højere Dannelse, end der ellers vilde kunne blive dem tildeel. Det er disse Anstuelser, som have gjort, at jeg talte for, og at jeg fandt det rigtigt, at man gif den Bei, at forhøje Contingentet noget, da man derved undgik det, som efter min Mening virkelig er aldeles upassende, nemlig, at man lader hovedrige Folk betale deres Sønners Ophold og deres Sønners Lærdom med 128 Rbd. om Aaret.

Cultusministeren: Uagtet dette Punkt ikke foreligger til Afstemning, saa foranledige dog de Dittringer, som vi nys hørte, mig til et Par Bemærkninger, fordi jeg troer, at disse Ting ellers kunde sees i et skævt Lys. For saavidt det er sagt, at Sorø Academi skulde have opnaaet sin Flor derved, at man nedsatte

Betalingen til 128 Rbd., saa ligger der vel noget Sandt deri; det fik et større Tilløb, uagtet jeg troer, at Pladserne paa Stiftelsen altid have været næsten fuldt besatte, men Skolens nuværende Flor skyldes ikke denne Moderation, og man gjør Lærerne Uret ved at lade den Formodning henstaae, og det er det, som især opfordrer mig til at gjøre en Bemærkning derimod. Sorø Skole har 64 Elever, som ere der for denne moderate Betaling, men Sorø Skole har for Diebliffet et langt større Antal skoleføgende Disciple, som slet ikke have nogen oekonomisk Løttelse, men for hvem derimod Skolegangen i Sorø er dyrere, end den vilde være paa noget som helst andet Sted. Der er, saavidt jeg veed, nu omtrent 140 Disciple i samtlige Classer, altsaa, naar man derfra trækker Antallet af Eleverne, saa er der over 70 skoleføgende Disciple. For disse gives der ikke nogen fri Undervisning, som der gives ved alle de andre lærde Skoler, der gives ikke noget nedsat Contingent, som ved de andre Skoler, uden for et meget ringe Antal, og det er dyrere at holde en Søn i Sorø i et Privathuus, end det er at holde ham i nogen anden By, fordi Concurencen mellem dem, som modtage Skoledisciple, her er mindre, ikke blot fordi Byen er mindre, men fordi der bestaaer en Bestemmelse, der har sin Grund, enten den nu er tilstrækkelig eller ikke, i Hensynet til Opdragelsesanstalten, saaledes at Forældre ere indfrænkede i Valget af de Huse, i hvilke de kunne anbringe deres Søner. Der betales derhos i Gjennemsnit ikke saa ganske lidet mere for at holde en Dreng i Sorø, end i nogen af de andre Byer, hvor der ere lærde Skoler. Dette for at godtgjøre, at for Diebliffet opretholdes Sorø Skoles Frequents ikke væsentlig ved det moderate Contingent, med Hensyn til hvilket jeg forøvrigt har udtalt mig om, at man maatte gjøre Forskiel paa Betalingen for Undervisningen og Betalingen for Opholdet. Dernæst gjør det mig ondt, at der her blev talt saaledes om Grevers og Baroners Søner, som om Eleverne i Sorø Academies Skole væsentlig vare rige Folks Børn, og som om der gaves rige Folk noget Fortrin ved at faae deres Børn indbragte som Elever, thi det er ikke saa. Det